

EUROPSKI PARLAMENT

2014 - 2019

Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane

2014/2238(INI)

7.5.2015

MIŠLJENJE

Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane

upućeno Odboru za zapošljavanje i socijalna pitanja

o Inicijativi za zeleno zapošljavanje: iskorištavanje potencijala zelenog gospodarstva za stvaranje radnih mjesta (2014/2238(INI))

Izvjestiteljica za mišljenje: Eleonora Evi

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane poziva Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

1. ponovo ističe potrebu prijelaza na gospodarstvo s niskim emisijama ugljika; naglašava činjenicu da zelenije gospodarstvo EU-a može doprinijeti dugoročnom, održivom i uključivom rastu;
2. naglašava da su dvije trećine usluga koje osigurava priroda, uključujući plodno tlo, čistu vodu i zrak, u opadanju te da se globalno zagrijavanje i gubitak biološke raznolikosti približavaju granici iznad koje se nepovratni učinci na naše društvo i prirodno okruženje ne mogu spriječiti;
3. ističe da je stalan gospodarski rast moguć samo ako se u obzir uzmu ograničenja okoliša; u tom smislu ističe da zeleno i kružno gospodarstvo mogu pružiti rješenja za okoliš, kao i za gospodarstvo i društvo općenito;
4. naglašava da je potreban sveobuhvatan pristup u politici da bi se odgovorilo na te izazove, izgradilo održiva europska gospodarstva otporna na krizu i u potpunosti iskoristile mogućnosti zapošljavanja u okviru prijelaza naših gospodarstava na zelena gospodarstva; poziva Komisiju i države članice da donesu ambiciozne i integrirane regulatorne, fiskalne i financijske okvire kako bi se osiguralo održivo ulaganje i potaknule održive inovacije, te time potpuno iskoristio potencijal za zapošljavanje u okviru prijelaza na zeleno gospodarstvo;
5. ističe da je cjelovita provedba zakonodavstva o zaštiti okoliša, kao i bolje uključivanje pitanja okoliša te veća dosljednost politika u različitim sektorskim politikama EU-a od ključne važnosti za potpuno ostvarenje potencijala povezanog sa zelenim gospodarstvom, a time i za stvaranje „zelenih” radnih mjesta;
6. primjećuje da je Europska agencija za okoliš u svojem izvješću za 2015. istaknula da sadašnje mjere nisu dovoljne za postizanje ciljeva koji se odnose na očuvanje biološke raznolikosti, smanjenje korištenja fosilnim gorivima i borbu protiv klimatskih promjena te sprečavanje njihovih učinaka na ljudsko zdravlje i kvalitetu okoliša;
7. naglašava da se prijelazom na održiva društva i gospodarstva, uključujući održive načine potrošnje i proizvodnje, stvara potencijal za stvaranje novih, „zelenih” radnih mjesta i za pretvaranje postojećih radnih mjesta u zelena u gotovo svim sektorima i u cijelom lancu vrijednosti, od istraživanja do proizvodnje, distribucije i servisiranja te u novim zelenim visokotehnološkim sektorima, poput obnovljive energije, kao i u tradicionalnim industrijama poput proizvođačke i građevinske, poljoprivrede i ribarstva te u sektorima usluga poput turizma, ugostiteljstva, prometa i obrazovanja; ističe da taj potencijal za stvaranje radnih mjesta otvara mogućnosti i za visokokvalificiranu i za niskokvalificiranu radnu snagu;
8. potvrđuje da će prijelaz na zeleno gospodarstvo na kraju imati pozitivan učinak na zapošljavanje, s obzirom na činjenicu da održive gospodarske aktivnosti poput energetskih

ušteda ili organskog uzgoja zahtijevaju veću radnu snagu od aktivnosti koje zamjenjuju;

9. primjećuje da se prijelazom naših gospodarstava na zelena gospodarstva može ostvariti znatan potencijal za otvaranje lokalnih radnih mjesta koja ne mogu biti dislocirana, između ostalog u sektorima koji su pogođeni gospodarskom krizom, primjerice težeći energetske učinkovitosti u građevinskom sektoru;
10. primjećuje da se, prema Europskoj agenciji za okoliš, sektor zelenih dobara i usluga između 2000. i 2011. povećao za više od 50 %, zahvaljujući čemu je otvoreno više od 1,3 milijuna radnih mjesta u korist izvozne bilance i gospodarske konkurentnosti EU-a;
11. podsjeća da države članice mogu odstupiti od odredaba o državnoj potpori kako bi se posvetile politici očuvanja okoliša;
12. potiče države članice i privatni sektor da se koriste instrumentima kao što su Ecodesign, Ecolabel, EMAS i zelena javna nabava jer se njima može dati potpora zelenom gospodarstvu i time doprinijeti stvaranju „zelenih” radnih mjesta; poziva Komisiju da pruži smjernice za stvaranje povoljnih tržišnih uvjeta za cjelovito usvajanje navedenih dobrovoljnih instrumenata;
13. poziva države članice da posvete veću pozornost provedbi sustava ekološkog upravljanja i ocjenjivanja utjecaja na okoliš na temelju europske norme (ISO 14 000);
14. naglašava značajan potencijal za zapošljavanje u okviru kružnog gospodarstva; ističe činjenicu da bi poboljšanje učinkovitosti korištenja resursima moglo stvoriti između 1,4 i 2,8 milijuna radnih mjesta u Europi, a da prijelaz na gospodarstvo temeljeno na trajnosti i mogućnosti popravka proizvoda može stvoriti radna mjesta tijekom čitavog životnog ciklusa proizvoda u područjima održavanja, popravaka, nadogradnje i ponovne uporabe; naglašava da bi sprečavanje stvaranja otpada, ekološki dizajn, ponovna uporaba i slične mjere tvrtkama u EU-u mogle donijeti neto uštedu u iznosu od 600 milijardi EUR, odnosno 8 % godišnjeg prometa, a istodobno smanjiti ukupne godišnje emisije stakleničkih plinova za 2 – 4 %;
15. naglašava činjenicu da bi se provedbom postojećeg zakonodavstva na području sprečavanja stvaranja otpada moglo stvoriti preko 400 000 „zelenih” radnih mjesta; podsjeća da se dodatnih 180 000 „zelenih” radnih mjesta moglo stvoriti revizijom direktiva o otpadu od koje je Komisija nažalost odustala; naglašava da bi se provedbom mjera za energetske uštedu i učinkovitost moglo stvoriti do dva milijuna „zelenih” radnih mjesta, dok bi se u sektoru obnovljivih izvora energije mogla stvoriti još tri milijuna takvih radnih mjesta;
16. poziva Komisiju da ispuni preuzetu obvezu i do kraja 2015. podnese novi prijedlog revizije zakonodavstva EU-a na području otpada i to na temelju holističkog pristupa kojim bi se u obzir uzeo cijeli životni ciklus proizvoda, zajedno sa sprečavanjem stvaranja otpada, postavili ciljevi učinkovitosti u korištenju resursima EU-a kojima se ograničava iskorištavanje resursa i potrošnja energije, kao i odgovarajući glavni pokazatelj te kojim bi se promovao ekološki dizajn proizvoda kako bi se olakšala njihova ponovna uporaba i reciklaža, uzimajući u obzir cijeli životni ciklus proizvoda i time omogućilo održivo upravljanje materijalima; ističe da ciljevi na području recikliranja trebaju biti ambiciozni

barem onoliko koliko su to bili ciljevi u povučenom prijedlogu; poziva Komisiju i države članice da promiču tržište za sekundarne sirovine nakon recikliranja;

17. primjećuje da više od 14 milijuna radnih mjesta u Europi izravno ovisi o ekosustavima i biološkoj raznolikosti, između ostalog u šumarstvu, poljoprivredi i ribarstvu; naglašava da bi provođenje politika zaštite okoliša u tim sektorima dovelo do povećanja broja zaposlenih i omogućilo otpornost tih sektora, čime bi se promicalo održivo zapošljavanje; primjećuje da se ulaganjem u zelenu infrastrukturu ostvaruje velika socijalna i gospodarska korist te korist za okoliš, uključujući stvaranje radnih mjesta;
18. poziva države članice da izrade programe kojima se štiti i podupire okoliš radi sprečavanja i ispravljanja hidrogeološke nestabilnosti, da razviju zelenu infrastrukturu i da u postupcima donošenja odluka u potpunosti uzmu u obzir vrijednost prirodnog kapitala i usluga sustava ocjene utjecaja na okoliš; naglašava potrebu davanja potpore održivom razvoju na lokalnoj i regionalnoj razini jer je to od ključne važnosti za zeleno zapošljavanje;
19. slaže se s činjenicom da povezivanje održive poljoprivredne proizvodnje s nadzorom i zaštitom biološke raznolikosti na poljoprivrednim gospodarstvima i potom pametno označavanje poljoprivrednih proizvoda prema njihovom utjecaju na okoliš radi poticanja potražnje potrošača za prihvatljivim proizvodima u smislu biološke raznolikosti predstavlja značajan potencijal za zeleno zapošljavanje u ruralnim područjima EU-a;
20. primjećuje da održivo upravljanje šumama ima istinski potencijal stvaranja radnih mjesta i istovremenog aktivnog doprinošenja ublažavanju klimatskih promjena i zaštiti biološke raznolikosti;
21. poziva Komisiju i države članice da postupno ukinu izravne i neizravne subvencije kojima se uzrokuje šteta u okolišu uključujući, između ostalog, i subvencije za fosilna goriva; poziva Komisiju da izradi modele koje države članice mogu primijeniti kako bi se oporezivanje prebacilo s rada na zagađivanje okoliša te da u obzir uzmu utjecaj koji roba i usluge imaju na okoliš u duhu načela „zagađivač plaća”; poziva Komisiju da za svaku državu članicu posebno izradi preporuke kojima se može doprinijeti naporima za poticanje zelenog zapošljavanja i smanjenje ekoloških otisaka; osim toga, poziva Komisiju da na proaktivan način u Europski semestar uključi aspekte okoliša i klime kako bi se dala podrška stvaranju „zelenih” radnih mjesta;
22. poziva države članice da uvedu ciljane subvencije i/ili porezna izuzeća za novoosnovana poduzeća, za mikropoduzeća te mala i srednja poduzeća koja nude robu i usluge s velikom ekološkom dodanom vrijednosti, uključujući i ukupni smanjeni sadržaj ugljika;
23. naglašava mogućnosti koje klimatski i energetske paket za 2030. pruža u stvaranju radnih mjesta i buduću ulogu koju će zakonodavstvo o zaštiti okoliša imati u postizanju dugoročnih ekoloških ciljeva EU-a te u stvaranju radnih mjesta i zelenom rastu;
24. naglašava da politike trebaju biti dugoročne i obuhvaćati ambiciozne obvezujuće ciljeve za učinkovito korištenje resursa, smanjenje emisija stakleničkih plinova, obnovljivu energiju i energetske uštede, kao i indikatore za mjerenje napretka u njihovom postizanju; naglašava da cilj politika treba biti smanjenje vanjskih troškova zaštite okoliša i socijalnih

troškova na najmanju mjeru te uspostavljanje odgovarajuće cijene za emisije stakleničkih plinova;

25. naglašava da države članice trebaju pripremiti svoja gospodarstva za budućnost s niskim emisijama ugljika, učinkovitim korištenjem resursa i energije, uzimajući pritom u obzir mogući rizik u smislu seljenja radnih mjesta i izmještanja emisija ugljika zbog učinka klimatskih politika;
26. poziva Komisiju da što je prije moguće predstavi svoj prijedlog reforme sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS), uzimajući u obzir potrebu da se zaštite industrije koje su izložene znatnom riziku izmještanja emisija ugljika;
27. poziva države članice na ulaganje dijela prihoda od dražbi emisijskih jedinica stakleničkih plinova ETS-a s ciljem uspostavljanja politika koje bi pomogle u prilagodbi klimatskim promjenama, u zaštiti biološke raznolikosti i osjetljivih staništa, a time i u stvaranju „zelenih” radnih mjesta;
28. poziva Komisiju da razmotri zeleno zapošljavanje u provedbi energetske unije;
29. poziva Komisiju i države članice da donesu obvezujuće ciljeve energetske uštede i učinkovitosti te podupiru izdavanje „bijelih potvrda” kao instrumenta koji bi olakšao ostvarivanje ciljeva EU-a na području energetske uštede; poziva države članice da u cijelosti provedu i primijene Direktivu o energetske učinkovitosti i nastave težiti barem ostvarivanju ciljeva za energetske učinkovitost do 2030. godine;
30. poziva države članice da izrade i provedu ambiciozne planove modernizacije zgrada kako bi se povećala energetska učinkovitost istodobno s ublaživanjem učinaka gospodarske krize koja je pogodila građevinski sektor te da ostvare cilj EU-a koji se odnosi na to da se energetska potrošnja svih novih zgrada svede gotovo na nulu; u tom kontekstu poziva države članice da izrade financijske mehanizme za poticanje ulaganja u energetske učinkovitost; poziva Komisiju da što prije predstavi svoju Inicijativu pametnog financiranja za pametne zgrade;
31. poziva države članice da se na učinkovitiji način koriste europskim fondovima, primjerice financiranjem obnovljivih fondova s niskom kamatnom stopom za promicanje ulaganja u obnovljive izvore energije, energetske uštede i učinkovitost, upravljanje otpadom i vodama, zelenu infrastrukturu, kvalitetu zraka, obnovu i očuvanje biološke raznolikosti te istraživačke i razvojne programe na području inovativnih čistih tehnologija;
32. poziva države članice da u cilju razvoja potencijala za zeleno zapošljavanje u cijelosti iskoriste široki raspon fondova EU-a i dostupne financijske instrumente, poput europskih strukturnih i investicijskih fondova, te potencijal ostvarenja profita koji mogu potaknuti sinergije između tih fondova; potiče Komisiju i države članice da prednost daju mikropoduzećima te malim i srednjim poduzećima preko ulaganja iz europskih strukturnih i investicijskih fondova kojima se podupire razvoj kružnog i zelenog gospodarstva te stvaranje „zelenih” i održivih radnih mjesta; poziva Komisiju i države članice da iskoriste poslijeižbornu reviziju višegodišnjeg financijskog okvira (VFO) 2016. za promicanje prijelaza na zeleno gospodarstvo;

33. uviđa da mala i srednja poduzeća imaju ključnu ulogu u prijelazu na zeleno gospodarstvo i u stvaranju „zelenih” radnih mjesta; podržava ciljeve Zelenog akcijskog plana za mala i srednja poduzeća i mjere usmjerene na njih kako bi se poboljšala učinkovitost korištenja resursa, pružila potpora zelenom poduzetništvu, iskoristile mogućnosti za zelenije lance vrijednosti i olakšao pristup tržištu za zelena mala i srednja poduzeća;
34. uviđa da bi Europski fond za strateška ulaganja (EFSU) mogao pomoći mikropoduzećima te malim i srednjim poduzećima da se uključe u djelatnosti s visokom razinom ekoloških i društvenih inovacija;
35. primjećuje da podaci Eurobarometra o zelenom poslovanju malih i srednjih poduzeća pokazuju da su energetska štednja, smanjenje otpada i smanjenje korištenja sirovina postali ekonomski profitabilni;
36. poziva Komisiju da potiče nove poslovne modele, poput zadružnih poduzeća, za povećanje učinkovitosti procesa proizvodnje i distribucije, donošenje inovativnih rješenja radi štednje resursa ili stavljanje na raspolaganje održivijih proizvoda i usluga;
37. poziva Komisiju i države članice da uspostave banke podataka o tečajevima osposobljavanja u cilju razvoja zelenih vještina među zaposlenicima i o ponudama radnih mjesta, te da šire najbolje prakse u vezi sa zelenim zapošljavanjem kako bi se povećale mogućnosti za mlade, posebno u regijama u kojima prijelaz na održivo gospodarstvo predstavlja poseban izazov; poziva Komisiju i države članice da promiču odgovarajuće informativne kampanje o zelenom zapošljavanju;
38. potiče Komisiju da utvrdi okvir za provedbu gore navedenih mjera s ciljem pokretanja usklađenog stvaranja „zelenih” radnih mjesta u EU-u.

REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U ODBORU

Datum usvajanja	6.5.2015
Rezultat konačnog glasanja	+: 61 -: 7 0: 0
Zastupnici nazočni na konačnom glasanju	Marco Affronte, Margrete Auken, Pilar Ayuso, Zoltán Balczó, Catherine Bearder, Ivo Belet, Biljana Borzan, Lynn Boylan, Cristian-Silviu Buşoi, Nessa Childers, Birgit Collin-Langen, Mireille D'Ornano, Miriam Dalli, Angélique Delahaye, Jørn Dohrmann, Ian Duncan, Stefan Eck, Bas Eickhout, Eleonora Evi, José Inácio Faria, Karl-Heinz Florenz, Francesc Gambús, Iratxe García Pérez, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Jens Gieseke, Sylvie Goddyn, Françoise Grossetête, Andrzej Grzyb, Jytte Guteland, György Hölvényi, Anneli Jäätteenmäki, Jean-François Jalkh, Josu Juaristi Abaunz, Karin Kadenbach, Kateřina Konečná, Giovanni La Via, Peter Liese, Norbert Lins, Valentinas Mazuronis, Susanne Melior, Miroslav Mikolášik, Massimo Paolucci, Gilles Pargneaux, Piernicola Pedicini, Pavel Poc, Marcus Pretzell, Frédérique Ries, Michèle Rivasi, Daciana Octavia Sârbu, Annie Schreijer-Pierik, Davor Škrlec, Dubravka Šuica, Tibor Szanyi, Claudiu Ciprian Tănăsescu, Damiano Zoffoli
Zamjenici nazočni na konačnom glasanju	Renata Briano, Nicola Caputo, Mark Demesmaeker, Jan Huitema, Merja Kyllönen, James Nicholson, Aldo Patriciello, Marijana Petir, Gabriele Preuß, Bart Staes
Zamjenici nazočni na konačnom glasanju prema čl. 200. st. 2.	Arne Gericke, Catherine Stihler